

PÕLLUMAJANDUSMINISTER

KÄSKKIRI

Tallinn

05. november 2008 nr 209

Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava kehtestamine

Käskkiri kehtestatakse “Kalandusturu korraldamise seaduse” § 1 lõike 3, “Vabariigi Valitsuse seaduse” § 64 lõike 1, nõukogu määruse (EÜ) nr 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59–80) artikli 11 lõike 1 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006, lk 1–44) artikli 22 lõike 1 alusel ning koosõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 artikli 17 lõike 6 alusel heaks kiidetud “Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskavaga” ja põllumajandusministri 29. augusti 2008. a määruse nr 89 “Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 1.1 “Riigiabi kalapüügi alaliseks lõpetamiseks” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord” § 4 lõikega 1.

Kehtestan “Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava” (lisatud).

Saata: Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet, kalamajandusosakond, õigusosakond.

Helir-Valdor Seeder

"Põllumajandusministri *05. novembri* 2008
käskkirja nr *209*

"Riiklik püügikoormuse reguleerimise
kava kehtestamine" lisa

Põllumajandusministeerium

**RIIKLIK PÜÜGIKOORMUSE REGULEERIMISE
KAVA**

Tallinn 2008

08 06636

SISUKORD

Sissejuhatus.....	2
1 Olukorra kirjeldus.....	2
1.1 Eesti kalalaevastik vastavalt kalalaevade registri seisule juuni 2008.....	2
1.2 Segment 4S1 (Läänemeri, üle 12 m kalalaevad).....	3
1.2.1 Ülevaade laevastikust.....	3
1.2.2 Ülevaade püügivõimalustest.....	6
1.2.3 Eesti räime ja kilu püügikvoodid ja nende kasutus.....	8
1.3 Segment 4S3 (kaugpüügilaevastik).....	9
1.3.1 Ülevaade laevastikust.....	9
1.3.2 Ülevaade püügivõimalustest.....	10
2 Seadusandlus.....	16
3 Püügikoormuse reguleerimine.....	18
3.1 Meetme 1.1 kirjeldus.....	18
4 Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava eesmärgid.....	21
5 Riikliku püügikoormuse reguleerimise kava rahastamine.....	22

Sissejuhatus

Riiklik püügikoormuse reguleerimise kava (edaspidi *kava*) on koostatud Nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006, 27. juuli 2006, Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.08.2006) artikli 22 alusel viimaks ellu Nõukogu määrus (EÜ) nr 2371/2002, 20. detsember 2002, ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta (ELT L 358, 31.12.2002) artikli 11 lõikes 1 sätestatud kohustusi. Nimetatud kohustustest tulenevalt on kava eesmärgiks Eesti kalalaevastiku püügikoormuse vastavusse viimine püügivõimalustega/kalavarudega.

Kava koostas Põllumajandusministeerium koostöös erinevate partnerite, teadlaste ja Keskkonnaministeeriumiga. Eesti kalalaevastiku ja olemasolevate püügivõimaluste kirjeldamisel (1. peatükk) ning optimaalse püügikoormuse arvutamisel (4. peatükk) on lähtutud Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudi poolt 2008. aasta kevadel teostatud uuringust „Eesti kalalaevastiku tasuvuse analüüs“ (http://www.agri.ee/public/juurkataloog/KALAMAJANDUS/UURINGUD/Eesti_kalalaevastiku_tasuvuse_analyys.pdf). Nimetatud uuringu eesmärk oli anda ülevaade Eesti kalalaevastiku püügivõimsusest arvestades kasutada olevaid püügivõimalusi ning määratleda kalalaevastiku optimaalne püügivõimsus laevastiku eri segmentide ja enamlevinud laevatüüpide lõikes.

Kava on heaks kiidetud Põllumajandusministeeriumi kalandusnõukogu poolt ning kehtib 2 aastat põllumajandusministri poolt kehtestamisest alates. Seejärel viiakse läbi kava tulemuslikkuse hindamine ning antakse hinnang kalavaru ja püügivõimsuse vahelisele tasakaalule.

1 Olukorra kirjeldus

1.1 Eesti kalalaevastik vastavalt kalalaevade registri seisule juuni 2008

Eesti kalalaevastik koosneb neljast segmentist: Läänemere traallaevad (4S1; kaks gruppi: 12 – 24 m ja 24 – 40 m), Läänemere rannapüügilaevad (4S2, kuni 12 m), kaugpüügilaevad (4S3; ≥ 40 m) ja sisevete laevad (4S4, kuni 12 m). Vastavalt Euroopa Liidus (edaspidi *EL*) kehtivatele reeglitele ei tohi laevastiku segmentide 4S1, 4S2 ja 4S3 summaarseid üldnäitajaid (võimsus ja mahutavus) tõsta. Juhul kui mingi laeva püügilt kõrvaldamiseks kasutatakse EL fondide finantsabi (nt Kalanduse arendusrahastu, Euroopa Kalandusfond), kaob vastava laevaga koos registrist ka selle võimsus ja mahutavus, s.t. registri maht väheneb samade näitajate võrra.

Tabel 1-1. Eesti kalalaevastik seisuga juuni 2008 (Allikas: Põllumajandusministeeriumi kalanduse osakond).

Laevastikus toimunud muutused mai 2004 - juuni 2008	Laevu	GT	kW
4S1 (Läänemeri, üle 12 m)			
1 Loendusel 01.05.2004	154	10202.88	26734.65
2 Registrist toetusega väljakantud laevad (taastamatud)	29	2716	6935
3 Registrist ilma toetuseta väljakantud laevad (taastatavad)	62	2783.45	7784.46
4 Regstrisse lisandunud laevad (taastatavate arvel)	4	678	2297.44
5 Regstris seisuga juuni 2008	67	5381.43	14312.63

<i>Potentsiaalselt on laevaomanikel võimalik registrisse tagasi</i>			
6 <i>tuua (kW ja GT) (=3 - 4)¹</i>		2105.45	5487.02
7 <i>Kogu segmendi võimalik mahutavus ja võimsus (=5+6)</i>		7486.88	19799.65
4S2 (Läänemeri, alla 12 m)			
Loendusel 01.05.2004	888	1794.7	15134.3
Registrist väljakantud laevad	14	35.44	191.68
Registrisse lisandunud laevad	8	25.85	132.7
Registris seisuga juuni 2008	882	1785.11	15075.32
4S3 (Kaugpüük)			
Loendusel 01.05.2004	12	14615	23098
Registrist väljakantud laevad	3	3396	5815
Registrisse lisandunud laevad	1	996	2640
Registris seisuga juuni 2008	10	12215	19923
Registris kokku (4S1+4S2+4S3) seisuga juuni 2008	959	19381,54	49310,95

Kuna segmendi 4S4 (sisevete püük) on tegemist varuga, mida teised EL liikmesriigid ei kasuta, ei ole selle segmendi võimsus- ja mahutavusnäitajad limiteeritud.

Eesti kalalaevastiku registri aluseks oli 01.05.2004 läbi viidud loendus. Pärast seda on mitmeid laevu registrist välja viidud (sh ka EL toetuste maksmise kaudu), mistõttu kõigi kolme segmendi (4S1, 4S2, 4S3) osas on summaarne mahutavus ja võimsus vähenenud. Tabelis 1-1 on esitatud register seisuga juuni 2008. Vastavalt registrile on laevad jagatud „aktiivseteks” (olemas kehtiv kalalaeva tunnistus) ja „mitteaktiivseteks” (kalalaeva tunnistus puudub).

1.2 Segment 4S1 (Läänemeri, üle 12 m kalalaevad)

1.2.1 Ülevaade laevastikust

Segmendi 4S1 kalalaevadest moodustavad märkimisväärse enamuse traalpüügilaevad, ent on ka võrgupüügilaevu. Vastavalt Komisjoni määrusele (EÜ) nr 1639/2001, 25. juuli 2001, millega on kehtestatud ühenduse kalandussektori andmekogumise miinimum- ja laiendatud programm ning sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1543/2000 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 222, 17.8.2000), võib jagada Eesti Läänemere traallaevad kahte pikkusgruppi 12-24 m ja 24-40 meetrit. Väiksemasse gruppi jäävad Eestis puitkeregaga väiketraalid ja MSTB (STB) tüüpi traalid. Teise grupi moodustavad üle 24 m laevad: PTS, SCS, MRTK ja suuremad kui MRTK laevad. Viimase kümnendi jooksul on viimane grupp oluliselt kasvanud. On oodata, et tulevikus saavadki kõige suuremad laevad oma efektiivsuse (eelkõige saakide kogus kaluri kohta) tõttu kõige tähtsamaks. Juhul kui mingi laev langeb pikkuse järgi ühte gruppi, ent muude näitajate poolest pigem teise gruppi, siis lubab EL-s kasutatav majandusandmete kogumise meetodika ta liigitada ka teise gruppi.

Kalalaevade staatus võib Eestis olla küllalt erinev. Vastavalt registrile jagunevad laevad kaheks: aktiivsed ja mitteaktiivsed. Aktiivsete all mõeldakse neid laevu, millel on kehtiv

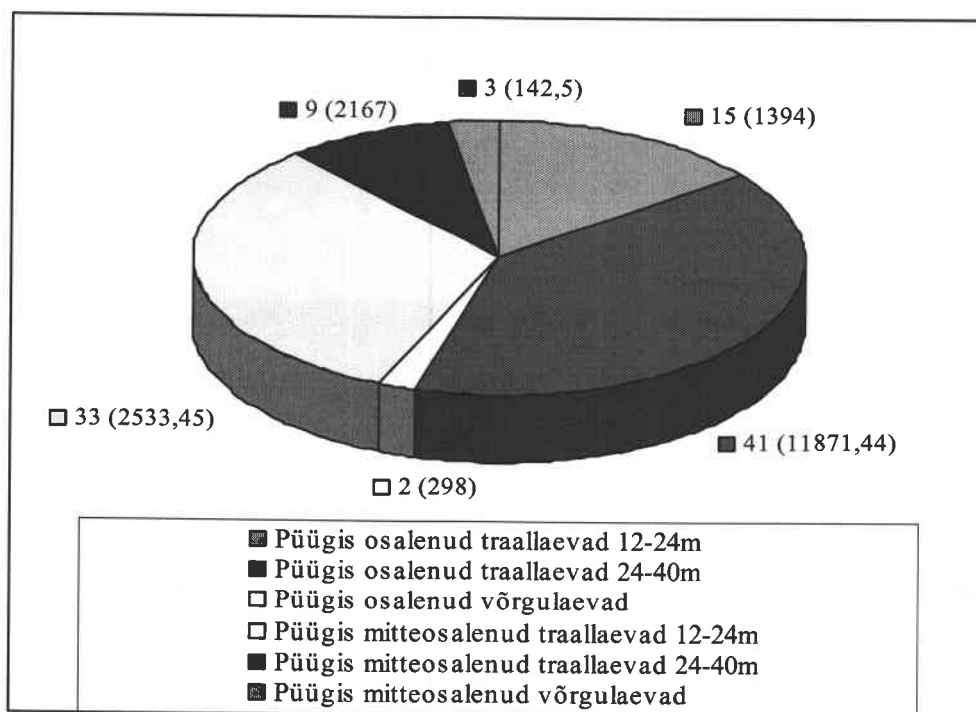
¹ Vastavalt Tartu Ülikooli Eesti Mereinstituudile teadaolevatele andmetele

kalalaeva tunnistus. Mitteaktiivsetena on märgitud laevad, mis on kalalaevaregistrist välja kantud kas omaniku avalduse põhjal või siis kui laev pole kaks aastat püügil olnud. Püügiga tegelenud ja püügis mitteosalenud aluseid on samas võimalik eristada küllalt lihtsalt, sest Eesti Kalanduse Infosüsteem kajastab kõikide kalalaevade saake.

Mitteaktiivsete laevade tegeliku staatusega on lugu keerulisem. Kui laevaregistrist väljakandmise eest pole toetust saadud, on omanikul õigus 36 kuu jooksul mitteaktiivne laev uuesti aktiivseks muuta temale uut kalalaeva tunnistust taotledes. Samuti võib mitteaktiivse laeva omanik vana laeva arvelt uue samasuguste (või väiksemate) võimsus- ja mahtuvusnäitajatega laeva registrisse sisse tuua. Niisiis on sellised mitteaktiivsed laevad küll püügist ajutiselt kõrvaldatud, ent laevastiku üldise püügivõimsuse hindamisel tuleks nendega ikkagi arvestada. Teine grupp mitteaktiivseid laevu on sellised, mis on mitteaktiivseks muutunud pöördumatult. Siia kuuluvad näiteks sellised alused, mille omanik on laeva registrist välja kandmise eest EL kalanduse struktuurfondidest toetust saanud. Sellisel juhul võib arvestada, et laev ei saa enam kunagi laevastikku tagasi tulla ning samuti puudub omanikul võimalus analoogse püügivõimega (st. mootorivõimsuse ja mahutavusega) laeva endise asemele tuua.

Kokkuvõtteks: 2007. aasta jooksul kajastus Eesti laevaregistris nelja tüüpi aluseid:

- 1) "aktiivsed" tegelikult püüdnu laevad;
- 2) "aktiivsed" tegelikult mittepüüdnu laevad;
- 3) "mitteaktiivsed" kuid potentsiaalselt püügile naasta võivad laevad;
- 4) "mitteaktiivsed" ning laevastikust jäädavalt lahkunud laevad.

Joonis 1-2. 2007. aastal püügis osalenud ja mitteosalenud kalalaevade arv erinevates rühmades. Sulgudes on ära toodud peamasinate summaarsed võimsused (kW).